



Друга Всеукраїнська наукова конференція

**«Історія та археологія
України: сучасні
тренди досліджень»**

29 квітня 2026 року

М.Одеса

Міністерство освіти та науки України

**Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д.
Ушинського»**

**Полтавський національний педагогічний
університет імені В. Г. Короленка**

**Відділ історії козацтва на півдні України Науково-дослідного
інституту козацтва при Інституті історії України НАН
України**

Одеський національний морський університет

Одеський історико-краєзнавчий музей

**ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ УКРАЇНИ:
СУЧАСНІ ТРЕНДИ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Збірка наукових праць

Електронне наукове видання

Одеса – 2026

УДК 94(477)+903(477):(06)

Рекомендовано до друку кафедрою історії України Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Протокол № 11 від 20 травня 2026 р.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Протокол №14 від 28 травня 2026 р.

Редакційна колегія:

к.і. н., доцент Сєкєрська О. П. (Одеса) – *відповідальний редактор*
Лаборант кафедри історії України Нікіфорова Н. А. (Одеса) – *відповідальний секретар*
д. і. н., професор Бабенко Л. Л. (Полтава)
д. і. н. Бруяко І. В. (Одеса)
ас. Родіял Д. О. (Одеса)

Історія та археологія України: сучасні тренди досліджень: збірка наукових праць / за ред. О. П. Сєкєрської. Одеса, 2026. 274 с.

Збірка наукових праць присвячена важливим проблемам сучасної історичної науки, які стосуються сучасних трендів досліджень історії та археології України. До неї увійшли публікації молодих вчених, аспірантів та здобувачів освіти, оприлюднені на I Всеукраїнській науково-практичній конференції «Історія та археологія України: сучасні тренди досліджень», яка відбулася **29 квітня 2026 року** у ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського».

Видання розраховане на вчених-істориків, викладачів, студентів і усіх, хто цікавиться історією та культурою України.

Рецензенти:

д. і. н., професор Михайлуца М. І.
д. і. н., професор Діанова Н. М.

Видано за редакцією авторів-здобувачів та наукових керівників

ЗМІСТ

ВПЛИВ ПРИРОДНО-ГЕОГРАФІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА НА ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ МЕНТАЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ЗАКАРПАТТЯ <i>Атмажов Олег</i>	c.10
БЛИЗЬКОСХІДНІ ПРОБЛЕМИ ХХ – ХХІ СТ. В ПУБЛІЧНІЙ ІСТОРІЇ <i>Бессонов Ростислав</i>	c.16
ІНФРАСТРУКТУРА РАДЯНСЬКОГО ПОБУТУ: СТВОРЕННЯ ПАЛАЦІВ УРОЧИСТИХ ПОДІЙ ТА «ЧЕРВОНИХ КУТКІВ» <i>Білка Олена</i>	c.23
ПІВНІЧНЕ ПРИЧОРНОМОР'Я ЯК ЛІМІНАЛЬНИЙ ПРОСТІР АНТИЧНОГО СВІТУ <i>Буряк Євгенія, Сєкерська Олена</i>	c.30
ОДЕСЬКА ЄПАРХІЯ УКРАЇНСЬКОЇ СИНОДАЛЬНОЇ ЦЕРКВИ ЯК ІНСТИТУЦІЙНИЙ ЧИННИК ЦЕРКОВНО- ДЕРЖАВНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ У МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД <i>Вітрюк Володимир</i>	c.37
В ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УРЯДУ УНР В ЕКЗИЛІ У 1920-1930 РР. <i>Войналович Олександра</i>	c.44
ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ В ОДЕСІ <i>Возіян Микита, Савченко Віктор</i>	c.52
ВПЛИВ МУЗИКИ НА СУЧАСНУ МОЛОДЬ УКРАЇНИ <i>Гайдай Артем, Савченко Віктор</i>	c.60

Артем Гайдай, здобувач
першого рівня вищої освіти ДЗ
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», м. Одеса

Віктор Савченко, д. і. н., професор кафедри
історії України ДЗ «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», м. Одеса

ВПЛИВ МУЗИКИ НА СУЧАСНУ МОЛОДЬ УКРАЇНИ

Анотація: У статті досліджено вплив музики на сучасну молодь України в умовах розвитку цифрових технологій та суспільних викликів. Проаналізовано роль музики як засобу самовираження, формування світогляду та національної свідомості. Розглянуто особливості доступності музичного контенту в інтернет-просторі та його вплив на повсякденне життя молоді. Визначено позитивні аспекти впливу музики, зокрема емоційну підтримку, розвиток творчих здібностей і соціальну інтеграцію, а також негативні, поширення деструктивних цінностей і надмірне споживання контенту. Окрему увагу приділено ролі музики у період пандемії та повномасштабної війни. Зроблено висновок про значущість музики як важливого соціокультурного чинника.

Ключові слова: музика, сучасна молодь, вплив музики, цифрові технології, самовираження, національна свідомість, культура, Україна.

У наш час музика стала більш доступною та невід'ємною частиною життя сучасної молоді. Вона супроводжує нас усюди: звучить у кафе, на вулицях, у навушниках під час прогулянок чи поїздок. Уявити сучасний світ без музики сьогодні майже неможливо.

Музика давно перестала бути лише формою розваги. Вона стала голосом покоління, способом самоідентифікації та навіть формою культурного спротиву. В умовах глобалізації, розвитку цифрових

технологій і водночас складних історичних випробувань музика суттєво впливає на світогляд молоді, мовну культуру, стиль життя та суспільні цінності. Вона формує тренди, об'єднує людей навколо спільних ідей, допомагає переживати складні моменти й надихає діяти. Музика допомагає підліткам та молоді справлятися зі стресовою ситуацією під час війни, надихає, дає надію та допомагає зрозуміти сутність української культури.

Метою цієї статті є:

- з'ясувати, наскільки ефективно музика впливає на сучасну молодь;
- визначити позитивні та негативні наслідки цього впливу;
- дослідити, що саме сприяє саморозвитку молоді в музичному плані.

Доступність музики в епоху цифрових технологій. Сьогодні поняття музики для сучасного світу є звичним і повністю інтегрованим у повсякденне життя. Завдяки інтернету можна легко знайти будь-яку пісню, прослухати її онлайн, завантажити або поділитися нею з іншими. Проте ще 15-25 років тому ситуація була зовсім іншою.

Інтернет-революція в Україні розпочалася у 1990-х роках, а найбільшого поширення набула у 2000-2010-х. Раніше музика була більш обмеженим продуктом: її слухали на касетах, платівках або CD-дисках, які потрібно було купувати. Доступ до нових композицій був складнішим, ніж сьогодні.

Попри технологічний прогрес, живе виконання залишається особливо цінним. Саме воно демонструє майстерність артиста, його впевненість і здатність надихати інших. Живий виступ часто стає прикладом для молоді: «Якщо я зміг – зможеш і ти»

Музика як творчість і самореалізація. Як представник і слухачів, і творців музики, можу сказати: слухати – це одне, а створювати – зовсім інше. Під час написання пісні чи виконання кавер-версії важливо ставити себе на місце слухача, аналізувати звучання, переходи між частинами та можливі недоліки.

Особливо цікавим є вплив музики на сучасну культуру України в період останніх подій. Під час карантину 2019-2021 років багато людей почали розвиватися в різних сферах, зокрема й у музиці. Ще більшим поштовхом стала повномасштабна війна 2022 року. У складний для країни період кількість нової музики, творчої енергії та ентузіазму не зменшилася, а навпаки – зросла.

Україна перемогла на пісенному конкурсі «Євробачення», що стало потужним сигналом: навіть у найтяжчі часи можливо досягати міжнародного визнання. За останні роки з'явилося багато нових виконавців, які надихають інших своїм прикладом.

Музика також допомагає зберігати культурну спадщину. Наприклад:

- гурт «Сусіди Стерплять» створив пісню «Забудуться жалі» на вірші Василя Симоненка [1];
- вірш Тараса Шевченка «Заповіт» було переосмислено у сучасному стилі та використано у фільмі «Кіборги» [2];
- гурт «Один в каное» виконав пісню «Човен» на вірші Івана Франка [3].
- гурт «КАТРЯ & Robert Franco» поклав на музику поезії Василя Стуса [4].

Такі приклади доводять, що музика здатна поєднувати минуле й сучасність, не даючи забути українських класиків.

Особистий досвід. Музика вплинула і на одного з авторів (А. Гайда) особисто: «спочатку це було просто захоплення: я слухав різні жанри, аналізував тексти, ритм, подачу. Згодом з'явилося бажання не лише сприймати, а й творити. Я почав писати власні тексти, підбирати акорди, виступати».

Перший виступ відбувся на «Студосені» в університеті у 2025 році, де А. Гайдай вперше виконав власну пісню. Пізніше він виступив у More Music Club під час всеукраїнської події «Стусуємось» із трьома авторськими композиціями. Дві з них були згадані у статті на сайті Університету Ушинського [5; 6; 7]. Окрім статей були журналісти з телеканалу 1+1, Інтер – відео можна побачити на платформі YouTube [8]. Більше інформації з приводу заходу можна знайти в соц. мережі Instagram (stus.uyemos_odesa).



Назву гурту А. Гайда можна побачити у статтях на Суспільне Одеса, а також на сайті Університету Ушинського, де більш розгорнуто можна побачити історію з проектом «Стусуємось».

Якщо говорити коротко про те як А. Гайдай дійшов до цього натхнення – займатись музикою та творити, то можна описати це його словами: «Я не мав певних кумирів чи чогось подібного, я просто бачив людей, які не боялись показати свою творчість перед іншими та робили у своє задоволення. Тож я для себе виніс таку думку – якщо хочеш щось зробити то для тебе не буде нічого неможливого, цю річ я взяв з однієї популярної історії гурту «The Beatles». Зі слів Пола Маккартні. На початку кар'єри (близько 1957 року) майбутні учасники The Beatles знали лише три акорди (А, Е, D). Почувши, що хтось на іншому боці Ліверпуля знає акорд В7, Пол Маккартні з друзями поїхали туди на автобусі через усе місто разом з інструментами, щоб вивчити його та додати до своєї гри [9]. Ця історія також показує складність доступу до нових знань та можливостей, але немає нічого неможливого. Багато з музикантів починали свій шлях з чогось подібного.

Тепер поговоримо про цікаві питання, позитивний та негативний вплив музики на сучасну молодь. Музика є невід'ємною частиною життя сучасної молоді. Вона супроводжує повсякденну діяльність – навчання, відпочинок, спілкування, подорожі – та значною мірою впливає на формування світогляду, емоційного стану й поведінки молодих людей. Завдяки розвитку цифрових платформ і соціальних мереж музика стала максимально доступною, а її вплив – значно сильнішим, ніж у попередні покоління.

Позитивний вплив музики. Емоційна підтримка. Музика допомагає переживати складні емоції, знижує рівень стресу та тривожності.

Формування особистості. Через музичні вподобання молодь виражає індивідуальність та формує ідентичність.

Розвиток творчих здібностей. Прослуховування та створення музики розвиває уяву, креативність, музичний слух і творче мислення.

Соціальна інтеграція. Концерти, фестивалі та онлайн-спільноти об'єднують людей.

Формування національної свідомості. Українська музика популяризує мову, культуру та історію.

Негативний вплив музики. Деструктивний контент. Пісні з пропагандою насильства чи залежностей можуть формувати негативні моделі поведінки.

Нереалістичні цінності. Акцент на матеріальному успіху або швидкій славі може викривлювати життєві орієнтири.

Надмірне споживання. Постійне використання навушників може знижувати концентрацію та погіршувати сон.

Вплив на мовну культуру. Сленг і ненормативна лексика з пісень іноді впливають на мовлення молоді.

Висновки. Отже, музика в сучасному світі є значно більшим явищем, ніж просто форма дозвілля. Вона стала інструментом самовираження, джерелом натхнення та важливим чинником формування світогляду молоді.

Події останніх років – пандемія та повномасштабна війна – продемонстрували, що музика здатна підтримувати суспільство, об'єднувати людей і формувати національну свідомість. Водночас її вплив може бути як позитивним, так і суперечливим, тому важливо зберігати критичне мислення.

Таким чином, музика є потужним культурним і соціальним явищем, що активно формує сучасну молодь України та впливає на розвиток суспільства сьогодні й у майбутньому.

Список використаних джерел

1. Сусіди Стерпліть. URL: <https://youtu.be/ cJzv0otI4 PQ?si =Tn EnuXzOOBxDfUNo>.
2. Реп Заповіт. URL: <https://youtu.be/zfCNoQLcOf4?si =iQIJ74eXHM3ChHOZ>.
3. Один в каное URL: <https://youtu.be/IUdbx JXBuig?si=b0TtxxnLP58SEBf9>.
4. «КАТРЯ & Robert Franco» URL: https://youtu.be/7D5nMc Ty6Lo?si= 72QdSd_7A0UOfJc8.
5. Виступ у More Music Club. URL: <https://pdpu.edu.ua/novyny/15356-universitet-ushinskogo-spivorganizator-pershogo-v-odesi-svyatkuvannya-dnya-narodzhennya-vasilya-stusa>.
6. Суспільне Одеса URL: <https://suspilne.media/odesa/ 1207946-poezia-muzika-i-donati-na-zsu-ak-v-odesi-vperse-svatkuvali-den-narodzenna-vasila-stusa/>.
7. Виступ. URL: <https://pdpu.edu.ua /novyny/15346-studenti-universitetu-ushinskogo-vzyali-uchast-u-pershomu-vseukrajinskomu-festivali-stusuemos>.
8. Інтерв'ю на телеканалі Інтер в YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=bA1COmBgVTA>.
9. Розповідь Пола Маккартні про аккорд B7. URL: <https://youtu.be/XQfwW-oeh80?si=YxJcORAmjsN7oqeM>.

*Artem Haidai,
Viktor Savchenko*

***THE INFLUENCE OF MUSIC ON CONTEMPORARY YOUTH IN
UKRAINE***

Abstract: *This article examines the influence of music on contemporary youth in Ukraine in the context of digital technology development and societal challenges. It analyzes the role of music as a means of self-expression, the formation of worldview, and national consciousness. It examines the characteristics of music content accessibility in the online space and its impact on the daily lives of young people. The article identifies the positive aspects of music's influence, including emotional support, the development of creative abilities, and social integration, as well as the negative aspects, such as the spread of destructive values and excessive consumption of content. Special attention is paid to the role of music during the pandemic and full-scale war. A conclusion is drawn regarding the significance of music as an important sociocultural factor.*

Keywords: *music, contemporary youth, influence of music, digital technologies, self-expression, national consciousness, culture, Ukraine.*



Електронне наукове видання

Історія та археологія України: сучасні тренди досліджень: збірка наукових праць / за ред. О. П. Секерської. Одеса, 2026. 274 с.

Збірка наукових праць присвячена важливим проблемам історичної науки, які стосуються сучасних трендів досліджень історії та археології України. До неї увійшли дослідницькі нароби молодих вчених, аспірантів та здобувачів освіти першого – другого рівнів, які були оприлюднені на II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Історія та археологія України: сучасні тренди досліджень» 29 квітня 2026 року у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Видання розраховане на дослідників-істориків, викладачів, здобувачів освіти і усіх, хто цікавиться історією та культурою України.

Матеріали подано в авторській редакції

Макетування: Родіяд Д. О.

Дизайн обкладинки: Засоба К. І.

Одеса 2026